

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایکی آیدہ برنشر اولتور

فیائی ۵ غروش

مندرجات

افادۂ سرام

تاریخ عثمانی انجمنی تعلیاتی واعضاسک اسامیدی

اوراق قدیمہ ووثائق تاریخہ من عبدالرحمن شرف

ایکینجی (جریدہ) حربی اوزرینہ وثیقہ لر صفوت

روم سلجوقی دولتک انقراضیہ تشکیل ایدن طوائف ملوک توحید

عثمانی تاریخ نویسلری ومورخلری نجیب حاصم

سلسلہ وقوعات دولت علیہ ده ضبط ایدلیان ۱۱۴۲ سنہ سی حادثاتی . . محمدعارف

تفرقہ : تاریخ سلطان محمدخان ثانی . مؤلفی فریتو وولوس . مترجمی قارولیدی

استانبول

انجمن عثمانی و شریک انجمنی

طبعیت مشائی شریک

۱۳۲۸

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

باب عالیہ متشکل تاریخ عثمانی انجمنی طرفندن ایکی آیدہ بر کرہ نشر ایدیلور.

تاریخ تاسیسی ۱۳۲۸ هجری قمری

برنجی سنہ

جزو ۱ الی ۶

مرجعی باب عالی ده تاریخ عثمانی انجمنی در

انجمن عثمانی و شریکاتی

طبعیت عثمانی

۱۳۲۹ - ۱۹۱۱

فہرست

صحیفہ	محرری
۱	افادہ مرام
۴	تاریخ عثمانی انجمنی حقندہ تعلیمات صورتی
۸	انجمنک اعضای دائمہ و معاونہ سی حقندہ
۹	اوراق عتیقہ و وثائق تاریخیہ من
۲۰	ایکینجی جریہ حربی اوزرینہ وثیقہ لر (مابعدی ۸۵ نجی صحیفہ دہ)
۳۵	روم سلجوقی دولتتک انقراضیہ تشکل ایدن طوائف ملوک (مابعدی ۱۹۱، ۲۵۳، ۳۱۷، ۳۸۳ نجی صحیفہ لر دہ)
۴۱	عثمانلی تاریخ نویسری و مورخاری
۵۳	سلسلہ وقوعات دولت علیہ دہ ضبط ایدلیان ۱۱۴۲ سنہ سی حادثاتی (مابعدی ۲۵۸، ۳۰۹ نجی صحیفہ لر دہ)
۶۵	وثائق تاریخیہ من (ذیل)
۷۰	تاریخدن بر صحیفہ - عالی و فؤاد پاشالرک وصیتنامہ لر
۱۰۳	هنرنامہ
۱۱۲	آل کر میان کتابہ لر
۱۲۹	فؤاد پاشا قوناغی نصل مالیه دائرہ سی اولدی
۱۳۷	شہید علی پاشا
۱۵۰	قویون آدالری اوکنده کی دکیز حربی و ساقزک قور تاریلیشی
۱۷۸	ابراہیم متفرقہ

بحرری	صحیفه
انجمن	۱۸۶ ابراهیم متفرقه، (ذیل)
افضل الدین	۲۰۱ بروئیتہ مولم
صفوت	۲۱۱ » » (ذیل)
خلیل ادھم	۲۲۳ سلطان عثمان خان نانینگ له سفرینہ دائر بر کتابہ سی
نجیب عاصم	۲۳۳ غزوات خیرالدین پاشا
یانقواسکندرھوچی	۲۳۹ شہزادہ خلیک سرگذشتی
عبدالرحمن شرف	۲۶۵ طوپقو سراى هایونى (مابعد ۳۳۹ نجی صحیفہ دہ)
نجیب عاصم	۳۰۰ مسیحی دیوانی
	۳۲۲ حکومت عثمانیہ طرفندن ایلیک تأسیس اولنان
میستا کیدیس	مطبعه و بونک نشریاتی
خلیل ادھم	۳۶۵ بیلیوغرافیا (آمیدا)
صفوت	۳۷۷ وفیات (مرحوم شکرى بك)
تفرقه	: تاریخ سلطان محمد خان ثانی (۱ : ۹۶ آلتی فورمه) مؤلفی
قریتووولوس . مترجی	قارولیدی

خطا صواب جدولی

صواب	خطا	سطر	صحیفہ
قورصانلغندن	قورصانلغند	۹	۲۹
بوییلر دہ	بوسدیلر دہ	۱۹	۳۱
(حربی کافر)	(خبرلی کافر)	۲۰	۳۲
کیدہ مدیلر	کیرہ مدیلر	۱	۳۳
جوانبده	جوانبنده	۴	۸۶
جوانبده	جوانبنده	۶	»
جوانبده	جوانبنده	۹	»
قپودانم پیالہ دام اقبالہ	قپودانم دام اقبالہ	۹	۸۷
حکم کہ	حاکم کہ	۱۹	»
اورادن	اوزدن	۴	۸۸
اول جانبہ ارسال	اول ارسال	۶	»
ذی القعدہ	ذی العقده	۱۰	۸۹
فکر فاسد	فکر وفساد	۲۲	»
قوجہ ایلی	قوجہ ایکی	۳	۹۰
اولاسن	اوسن	۲۱	»
ضرر	خذر	۸	۹۱
طرابلوس	طرابلوس	۲۰	۹۲
ایده سنز	ایده سن	۱	۹۳
ایده سنز	ایده سن	۳	»
اوکات و جہلہ	اوکا و جہلہ	۲۶	»

خطا صواب جدولی

۵

صواب	خطا	سطر	صحیفہ
موالات	موالات	۱۹	۹۴
اتذکرندہ	ایدکارندہ	۲۹	»
.....	ذابس مذاابس	۷	۹۵
اولنوب	اونوت	۳۰	»
افضل الصلواة	اضلى الصلوة	۲۴	۹۶
اوزره	اوزند	۱۱	۹۷
استانہ	داستانہ	۲۸	۹۸
کزند	کز	۴	۱۰۰
یاقو	یاعو	۴	۱۰۱
۹۶۸	۹۶۷	۳۳	۱۰۲
نثر	نشر	۱۰	۱۰۷
کوتاہیہ دہ	کوتاہیہ د	۱۱	۱۲۶
اردویہ	ارودیہ	۱۷	۲۲۸
مخاربه	مخاربه	۱۱	۲۳۴
مرویدر	مرور ایدر	۲۷	۲۵۵
دلونینہ	دلونینہ	۲۳	۲۶۳
آرہ سندہ	ارہ سندہ کی	۱۶	۲۶۶
سنہ ۸۸۲	دار السعاده سنہ ۸۷۲	۱۶	۲۷۳
بتشید منہ	یتشید	۱۳	۲۷۴
قسطنطین	قسطنطینیہ	۱۴	»
مکانہ	قدر مکانہ	۱۶	»
آکلاشیلیور	آکلا یلیور	۲۶	۳۰۳
علیہ	عیہ	۱	۳۰۹
پچہ	پچہ	۱۶	»
جعفر	جعفر	۲۲	»

خطا صواب جدولی

٦

صواب	خطا	سطر	صفحہ
کوندریلور	لوندیلور	١٦	٣١١
عثمانیہ	عثمانہ	١٧	»
ایله	ای	١٠	٣١٢
عبدی	عبد	١١	»
ایدی	اید	١١	»
تونسہ	نونسہ	٤	٣١٣
قبول	قول	٨	»
مرکزیه	مرکیہ	٣	٣١٤
اولنان	اولن	٤	»
منصیلین	مصیلین	٥	»
دولتک	دوتک	٦	»
جزایر	جایر	٨	»
چیقمسنه	چیقسه	٩	»
سفینہ بی	سفینہ	١٠	»
منضدن	منذن	١١	»
اولدیغدن	اولدیغدن	١٣	»
طرفدن	طرفدن	١٤	»
دای	دی	٢٤	٣١٥
اعاظم	اعاظم	٢٤	٣٢٠
غلاظ	غلاظہ	٢٥	»
دیورک	دیور	٢٤	٣٢٣
حروفاتی	حروفاتی	١٣	٣٢٦
« خطرات » عنوانلی	سالف العرض	١	٣٢٧
سویلنمیه رک	سویلنمیه رک	١١	٣٢٨

تاریخ عثمانی کتبخانه سنه بعض محررین وذوات طرفندن اهدا

و تبرع اولنان آثار

تورججه

اسمی	جلد	مؤلفی	تبرع ایدن
عین علی رساله سی	۱	عین علی افندی	جمیل بك العظم
تاریخ آل عثمان	۱	نشانی محمد پاشا	»
فاتح سلطان محمد و رسام بلینی	۱	احمد رفیق بك	مؤلفی
تاریخ صحیفه لری	۱	احمد رفیق بك	»
تاریخ مدنیت	۲	»	»
حکمای جهان و تعلیم و تربیه تاریخی	۱	موسی کاظم افندی	»
دور استبداد احوالی و مسیلمری	۱	»	»
وثائق تاریخی و سیاسی (برنجی)	۱	خیرالدین بك	»
کامل پاشانك صدارتی و قوناق مسأله سی	۱	ابن الامین محمود کمال بك	»
تاریخ دولت عثمانیه (هامر ترجمه سی)			مترجمی اسعد جابر پاشا
اصول معماری عثمانی (ترججه و فرانسزجه)	۱		موزه عثمانی اداره سی
مسکوکات ترکیه قاتالونگی	۱	اسماعیل غالب بك	»
مسکوکات قدیمه اسلامیه	۱	»	»
»	»	محمد مبارک بك	»
»	»	احمد توحید بك	»
قورشون مهر	»	خلیل ادهم بك	»
لحود و مقابر عتیقه	»	موسیو ژوین	»
آثار هیكلتراشی	»	»	»
آثار حمیری و تدمریه	»	موسیو مورتمان	»
آثار مصریه	»	موسیو شایل	»
رهنما	»	وحید بك	»

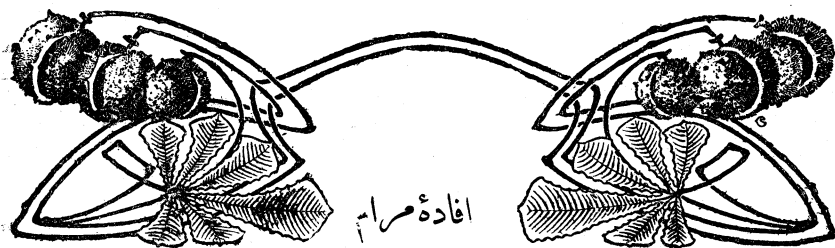
عربي

تبرع ابدن	مؤلفي	جلد	اسمى
	محمد پاشا بن	۲	كتاب تحفة الزائر في ماثر الامير عبدالقادر
مؤلفي	امير عبدالقادر		واخبار الجزائر
مصر معارف نظامي		۹	فهرست كتيخانه خديويه المصريه

فارسي

فريدالدين عطار	۲	كتاب تذكرة الاوليا
كيپ مؤسسہ سي		
اليسابوري		
محمد عوفى	۲	كتاب لباب الالباب
»		
دولت شاه	۱	كتاب تذكرة الشعرا
»		

Titres des ouvrages	Auteurs	Donateurs
Matériaux pour un corpus inscriptionum arabicarum. 3 ^{me} partie. Asie Mineure.	MM. Max Van Berchem et Khalil Edhem	Khalil Edhem bey.
Catalogue des figurines grecques.	Mendel	Musée ottoman.
Catalogue des bronzes et bijoux.	»	»
Catalogue du Musée de Brousse.	Joubin	»
Catalogue de la section européenne de la bibliothèque Khédiviale.		Direction de bibliothèque Khédiviale.
Constantinople	Djelal Essad.	l'auteur
Geschichte des Osmanischen reiches.	N. Yorga.	l'auteur
Katalaliken vid Bender.	A. Quenness- te H.	Moustapha Chekib bey.
Notizie storiche, bibliografiche e statistiche sulle biblioteche governative del Regno d'Italia	Ministero della pubblica istruzione.	

بیانیدن مستغنی اولدینی اوزره دولت عثمانیه نك ابتدای ظهورندن ایام
 اخیریه دکین مفصل و مکمل بر تاریخی اسانمزده هنوز یازلامشدر .
 وقعه نویسلرک مأمور اولدقلری ادوارک و قوعاتی ضبط ایله قلمه آلدقلری
 تاریخلر برسلسله تشکیل ایدر ایسه ده اکثریسی اسلوب قدیم اوزره محرر
 و حوادث روز مره بی حاکی سالنامه تمیرینه مستحق رسمی تألیفاتدر،
 مطالعه لری خواصه منحصر قالمشدر و برایکیسندن ماعداسنده اصول تنقیده
 رعایت و سیاست خارجی و تقلبات اداریه و اجتماعیه حقیله تعقیب اولمدیغندن
 قیمت فیه لری قلیلدر . واقعا برچوق ارباب مراق یا شاهی اولدقلری
 بروقه بی ویا بردورک و قایعی صورت خصوصیه ده تحریر و تدقیقه و متأ-
 خیریندن بعض ذوات دخی تاریخ عثمانیزی باشند باشه اجماله خامه ران
 همت اولمشدردر؛ لکن بو بولده یازیلان آثارک قیمت نسبیله لری درکار اولمغله
 برابر بر قسمی هنوز غیر مطبوع و بر قسمیده احتیاجه غیر کافیدر .

حالبوکه ماتلرک حیات ماضیه و عنعنات تاریخیله رینی بیللمه لرنده کی
 فوائد لاتحصی محتاج ایضاح اولیوب اکثریت ناسه بو فوآندی تأمین
 ایده جک برائرک فعدانی دولت و ملتجه تلافیسی لازم بر تقیصه در . سرکذ-
 شته واقف اولیمان و آبا و اجدادینک فضائل و اهتئاتنه و نقائص و خطیئاتنه
 مطلع اولوبده محکمۀ وجداننده تحسین و تقییح حکمنی ویره رک محاسن
 و معالی یه مفتونیت و تقصیرات و تبایحه اسف و نفرت حسیاتی او یانیمان
 ملتدرده وطن عزیزه ، اومادر مهربانه ارتباط و محبت تمامیله تجلی ایده میور .
 اصول مشروطیتی استحصال ایدن عثمانیلر توحید عناصر ، تألیف منافع

تلفیق آمال ایلہ وطن مشترکہ عین قوتلہ صارمقی عزمنی اظہار ایدنجہ تاریخ ملی او کریمک لزومی تظاہر ایدیوردی . پدر مشفقمز ، سوکیلی پادشاہمز افندمز حضرتلری جلوس میامن مانوس ملوکانه لرینی متعاقب شان دولت وملتہ متناسب ومکمل بر تاریخ عثمانی وجودہ کتیرلمسنی ومنصارف طبعیہ۔ سنک جیب ہایون شہریاریلرندن تسویہ سنی ارادہ وفرمان بیورملریلہ آتیدہ صورتی محررتعلیمات حکمنہ توفیقاً تاریخ عثمانی انجمنی تشکل وبحولہ تعالی ایفای وظیفہ یہ مبادرت ایلدی .

انجمن اول امرده یازہ جنی تاریخک پلاننی قرارلشدیردی وتقسیم اعمال قاعدہ سنی اختیارایلہرک الیوم برنجی جلدک استحضاریلہ مشغولدر . برنجی جلد عثمانیلرک اناطولی قطعہ سنہ ورودیہ دولت عثمانیہ نک بدایت ظہورینی ناقل ومصور اولوب اودوره عائدہ وثائق ندرتیلہ برابر مؤسسارک منسوب اولدینی تورک - تورانی عرفک تاریخ قدیمہ وقرون اولی ووسطادہ صورت جولانہ واطوار وعادانہ دائر بر مقالہ یی وعثمانیلر سکوددہ یرلشدیکی زمان بری روم ایلیدہ بیزانس و دیگر ی اناطولیدہ سلجوقیہ نامیلہ ایکی دولت عظیمہ موجود والکالی ید عثمانیانہ کچدکن صکرہ دخی اصول سیاستمزدہ ، نظامات اداره مزدہ ، آداب اجتماعیہ مزدہ تأثیرلری مشہود اولدیغدن آنلرہ دائرہ دیگر بر مقالہ یی مدخل طرزندہ جلد اولہ درج وعلاوہ ایتمک تنسیب ایدلدیکی جهتلہ جلد مذکورک اشتغالاتی اوزامشدر ؛ قریباً اتمام ونشرینہ چالیشلمقدہ در .

شمذیلک ہفتہ دہ برکرہ طویلانان انجمن ۱۳۲۸ محرمنک یکر می سکرنجی چہار شنبہ کونکی اجتماعندہ « تاریخ عثمانی انجمنی مجموعہ سی » نامیلہ ایکی آیدہ برکرہ سکسان صحیفہ لک بر مجموعہ نشرینہ قرار ویرمشدر . مجموعہ یہ درج اولنہ جق آثار ومحرراتک نوعی بروجہ آتی بیان اولنور :

اولا : کتب توارخ عثمانیہ دہ بولمیان ویاخود غیر کافی درجہ دہ مضبوط اولان وترجہ دن غیر ی اسانلر دہ یازیلوب بزجہ مجهول قالان وقایع حقندہ تتبعات و مطالعات ،

ثانياً : الده ايديله جك و نائق تاريخيه ،
 ثالثاً : كرك امثالز اولان جمعيات ايله وكرك اعضاي معاونه وسائر
 مخابر لر من ايله جريان ايدله جك مخبراتك نشرينه قرار ويريلان اقسامي ،
 رابعاً : انجمنجه اتخاذ اولنه جق مقررات ،
 خامساً : هرلسانده تاريخمزه متعلق يازيلان آثار حقنده معلومات
 بيليوغرافيه [۱] ،

سادساً هنوز نشر اولميان رسائل تاريخيه (تفرقه صورتيله) .
 مجموعه نك بالمله مندرجاتي انجمنك نظر مطالعه سندن كچه رك مظهر
 قبولي اولق شرطدر . ارباب معارفك لطفأ كوندره جكلري مقالات
 و نائق صورتلري وسائر پروغرامزه موافق كورولديكي تصديده
 مع الت شكر مجموعه يه درج اولنه جقدر . وطن عثمانيه متعلق هر نوع معلومات
 و آثار عثمانلي تاريخندن اوله عائد و راجع اولسه بيله مجموعه نك پروغرامنه
 داخلدر . بوجوه نك نشرندن مقصد در دست طبع و تمثيل اولان تاريخمزه
 متنه عيناً و تماماً كيره ميه جك تبعات و استطلاعاتمزي و نائق و كتابه
 صورتلري و كرك تركه و كرك السنه سائر دن مترجم اولوب شمدي يه
 قدر طبع اولنماش رسائلي نشر ايلنه رك تاريخمزه زمين حاضر لاق و مطالعه
 مراقليلرينك توسيع معلوماتنه ، تشخيد افكارينه ، تنشيط اذهاننه
 خدمت ايتكدر . غير مطبوع ماخذ تاريخيه مزدن مناسبلرينك آروجه
 نشري ذاتاً انجمنجه قرارلشمس و حتى طوبقو سراي هايوننده روان
 كوشكنده بولنان درت نسخه « تواريخ آل سلجوق » بري بيله مقابله
 ايدلك شرطيله اعضادن نجيب عاصم و محمد عارف بكلك نظراتي آلتنده
 بحريه مطبعه سنده وضع دستكاه تمثيل ايدلشدر .

تاريخ عثمانی انجمنی

[۱] بيليوغرافي، لغت يونانيه ده برلفظ مركب اولوب تعريف كتب ديمكدر .
 كاتب چليينك كشف الظنواني برائر بيليوغرافيدر .

تاریخ عثمانی انجمنی حقنہ تعلیمات سورتی

تشکیلات

برنجی مادہ — ارباب اختصاصدن اون ایکی اعضادن مرکب اولوق اوزره بر تاریخ عثمانی انجمنی تشکیل ایدیله جقدر . اعضادن بری انجمنه ریاست ایده جک و رئیس بولمیدینی زمان اعضانک اگ قدمیلیسی رئیس وکالتی ایفا ایدله جقدر .

ایکنجی مادہ — رئیس و اعضا بدایه طرف حکومتدن انتخاب اولنوب بعده منحل وقوع بولدقجه انتخاب کیفیتی اعضا موجوده نك اکثریت آراسنه مودوعدر .

اوچنجی مادہ — اشبو اون ایکی اعضا دائمه دن ماعدا خاندان سلطنت سنیه انجال کرانندن اعضا فاخره و ارباب اختصاصدن اعضا معاونه و اعضا مخبره دخی قید اولنه جقدر .

دردنجی مادہ — اعضا دائمه دن خدمت دولتده بولانلره انجمنک ایام انعقادیه سنده انجمنده حاضر بولنق اوزره منسوب اولدق لری دواثر دن مساعده اولنه جقدر و بونلرک ممکن مرتبه استانبولده استخدام اولملری دواثر عائدہ سنجه نظر دقته آله جقدر .

بشنجی مادہ — انجمن اعضاسی لاجل اتتبع دواثرک اوراق مخزنلرینه مراجعتہ مآذوندر .

آلتنجی مادہ — اعضا دائمه دن بشقه دواثر حکومتده مستخدم اولان اعضا معاونه نك و سائر بعض ارباب اختصاصک لدی الحاجه انجمنه دعوتنده دواثر عائدہ لرنجہ مساعده اولنه جقدر .

یدنجی مادہ — انجمن هفته ده بروعداللزوم ایکی دفعه طویلانه جقدر . اجتماع آتینک کونی رئیس طرفندن اعضا به بیان ایدیله جقدر .

سکزننجی ماده — انجمنک برکتبخانه سی وبرکتبخانه مأموری وایکی کاتبی اولوب کتبخانه مأموریله کاتبلر ایام انعقادیه دن ماعدا کونلرده دخی دوام ایده جکلردر .

طقوزنجی ماده — کتبخانه کرک طوغریدن طوغری اشتراوتدارک وکرک ارباب حمیت طرفلرندن اهدا ایدیله جک کتب ورسائل واوراق وونائق ایله تشکیل اولنه جقدر . اعضای دائمیه لاجل المطالعه سند مقابلنده کتبخانه دن کتاب اعاره اولنه بیله جکدر . اعضای سائره انجمنک منعقد اولدینی کونلرده کتبخانه ده ایستدیکی کتابی مطالعه ایده بیله جکدر .

وظائف

اوننجی ماده — انجمنک وظیفه سی دولت عثمانیه نك مکمل برتاریخی وجوده کتیرمک و تاریخ عثمانیه عائد رسائل واوراق و قیوداتی طبع ونشر ایتمکدر . اشبو وظیفه شمذیک تاریخ عثمانیه منحصر ایسه ده ایلروده توسیع اولنه بیلور .

اون برنجی ماده — انجمن اشبو وظیفه ایله مهادیاً اشتغال ایلیه جکی کبی ارباب همت وحمیت طرفلرندن بوخصوصده وقوع بوله جق مادی ومعنوی هر نوع معاوتی مع المنونیه قبول ایدر .

اون ایکنجی ماده — انجمن تاریخ عثمانی بی صره سیله ادوار و فصوله تفریق ایلیه رک هر دور وفصلک تحریرینی اعضادن مناسبلرینه حواله ایلر ، یازیلان اقسام هیئت عمومیه ده اوقونه رق تعدیلات لازمه اجرا سندن صکره صره سیله طبع اولنور . یازان ذات آرزو ایتمدیکی تقدیرده یازدیغی قسمک زیرینه امضاسی وضع اولنور .

اون اوچنجی ماده — ارباب وقوف واقتدار طرفلرندن دخی بووظیفه یه اشتراک ایدن اولور ایسه مع المنونیه قبول اولنور و انجمنک پروغرامی

داخلندہ قلمہ آلدقلمری اقسام حقندہ عین صورتلہ معاملہ ایدیلور۔ بومثللو ذوات اولجہ انجمنہ مراجعتلہ بر فصل مخصوصک تحریرینی در عہدہ ایابہ بیلور۔ اون در دنجی مادہ — انجمن کندیسنه ارسال و اہنا اولئہ جق ہر نوع کتب و رسائل و مطبوعاتی و اوراق و وثائق تاریخیہ یی ویا صورتلرینی مع الممنونیسہ قبول و غزتہ لرلہ اعلان ایلر و وقوع بولہ جق اخطارات و اخباراتی نظر دقتہ آیلر۔

اون بشنجی مادہ — انجمن ممالک عثمانیہ واجنیبہ دہ واقع کتبخانہ لردہ اجرای تحریرات و تبعات ایتمک و کتابہ لری و خریطہ و پلانلری و قید و وثیقہ لری استساخایتدیرمک ایچون ایجاب ایدن یرلرہ مأمورلر کوندرہ جکی کبی مخابرہ طریقہ محلدن معلومات طلب ایلر و الحاصل تاریخ عثمانینک شان ملی ایلہ متناسب اولسی ایچون ہر نوع وسائلہ مراجعت ایدر۔

اون التنجی مادہ — کتبخانہ مأمورینک وظیفہ سی کتبخانہ دہ موجود کتب و رسائلی و مطبوعات و اوراقک منتظم بردفترینی طوتمق و دفتری کونی کوننہ یوروتکم و طقوزنجی مادہ موجینجہ ایفای معاملہ ایتمک و کتبخانہ یہ وقوع بولہ جق ارسالات مقابلندہ اصحابنہ مع التشکر علم و خبر کوندرمک و انجمنک مخبراننہ نظارت ایلمکدر۔

اون یدنجی مادہ — انجمنک اوچ اعضادن مرکب بر ہیئت ادارہ سی اولوب ہیئت ادارہ اداری و مالی بالجملہ خصوصاتہ باقہ جق و کتابلرک طبعنہ نظارت ایلیہ جکدر۔

جہت مالیه

اون سکزننجی مادہ — انجمن رئیس و اعضاسنک معاشی یوقدر۔ انجق طشرہ یہ کوندریلہ جک مأمورینہ مناسب مقدار خرچراہ و یریلہ جکدر۔ اون طقوزنجی مادہ — خزینہ دولتدن مخصص اولق اوزرہ

کتابخانه مأمورینہ شہری ایکی بیک و کاتبلردن برینہ بیک و دیگرینہ آلتی یوز غروش معاش ویریلہ جکدر .

یکرمنجی مادہ — انجمنک خزینہ خاصہ شاہانہ دن سنوی اون بیک غروش تخصیصات مرتبہ سی اولوب ایجاب ایدن کتب و رسائل و سائرہ اثمائی و اون سکرنجی مادہ موجبنجہ خرچراہلر آندن تسویہ اولنور .
یکرمی برنجی مادہ — تاریخ عثمانی بی یازان ذواتہ اون آلتی صحیفہ لک بہر نورمہ سی ایچون اوچ یوز غروش حسابیلہ اکرامیہ ویریلور .

یکرمی ایکنجی مادہ — ہیچ بر مصرف اولجہ ہیئت ادارہ دہ قراراشدیریلوب بعدہ ہیئت عمومیہ دہ تصویب و تصدیق اولمدتجہ تسویہ اولنہ مز و ہیئت ادارہ اعضاسندن بری امور حسابیلہ نک مسؤلیتتی درعہدہ ایلر .

یکرمی اوچنجی مادہ — تاریخ عثمانینک مصارف طبعیہ سی قارشولنی اولہرق خزینہ خاصہ حضرت پادشاهی دن آروجه اون بیک غروش دہا تخصیص اولنمشدر . کتاب صاآیشندن حصولہ کلہجک تمتع ایلہ ارباب فتوت طرفندز ایدیلہجک تبرعات انجمنہ ایراد قید اولنہرق ایجابی و جہلہ تخصیصاتہ ضمیمہ انجمن طرفندن صرف اولنہ بیلور .

یکرمی دردنجی مادہ — ہر نوع مصارفک صورت و قوعی نظامات موضوعیہ توفیق ایدیلور .

یکرمی بشنجی مادہ — انجمن ہر سنہ نہایتندہ برحسابہ جدولی تنظیم ایلہ اوراق مثبتہ سیلہ برابر خزینہ خاصہ شاہانہ مدیریت عمومیہ سنہ ارسال ولدی الحاجہ بر صورتی غزتہ لرلہ اعلان ایدر .

ارادہ سنہ تاریخی : ۱۴ ذی القعدہ سنہ ۳۲۷ و ۱۴ تشرین ثانی سنہ ۳۲۵

تاریخ عثمانی انجمنی اعضای دائمہ سی [۱]

رئیس	عبدالرحمن شرف بك	،	اعیاندن وقعه نویس .
اعضا	احمد توحید بك	،	خارجیہ نظارتی ترجمہ اوطہ سی خلفا سندن .
»	احمد رفیق بك	،	پیادہ یوزباشیلرندن .
»	احمد مدحت افندی	،	مجلس صحیہ رئیس سابق .
»	اسکندر یانقو ہوجی بك	،	شورای دولت اعضا سندن .
»	افضل الدین بك	،	{ دارالفنون معلملرندن و داخلیہ مکتونی تلمی شعبہ مدیرلرندن .
»	دیران کلکیان افندی	،	{ دارالفنون معلملرندن و صباح غرتہ سی محررلرندن .
»	زهدی بك	،	دیوان محاسبات رئیس سابق .
»	علی سیدی بك	،	ملکیہ مفتشلرندن .
»	قارولیدی افندی	،	مبعوثاندن .
»	محمد عارف بك	،	مالیہ نظارتی ممیزین سابقہ سندن .
»	نجیب عاصم بك	،	پیادہ قائم مقاملرندن و دارالفنون معلملرندن .

تاریخ عثمانی انجمنك اعضای معاونه سی [۲]

ابوالفؤاد رفیق بك ، ارکان حرب بیكباشیسی — اسماعیل پاشا ،
ژاندارمہ میروالفندن متقاعد — افرام رحمانی افندی ، سریانی قنولیک بطریق —
امیری افندی ، دفتر دارالفنون متقاعد — توفیق پاشا ، تربیہ و تدریسات عسکریہ
مفتشی — خلیل بك ، موزہ عثمانی مدیری — سلیمان بك — سلیمان نظیف بك ،
بصرہ والیسی — شکری بك ، مکتب بحریہ تاریخ معلمی — صفوت بك ،
ارکان حربیہ بحریہ قائم مقامی — طاہر بك ، بروسہ مبعوثی — عارفی پاشا ،
قونیہ والیسی — عثمان فرید بك ، صدارت شیفرہ قلمندہ — علی بك ، طوپخانہ
مجلس اعضای سابقہ سندن ، میرالای — فائق رشاد بك ، تقویم وقایع مدیرلرکندن
متقاعد — فہمی افندی ، دارالفنون معلملرندن — محمد غالب بك ، صاروخان
متصرف سابق — موسی کاظم افندی ، قوزان متصرف اسبق — میستا کیدیسی
افندی ، موزہ عثمانی محافظلرندن — نطقی بك ، بحریہ قائم مقاملرندن — .

[۱ ، ۳] اعضائک اسامیسندہ الفبا ترتیبی نظر اعتبارہ آئمشدر .

اوراق عتیقہ و وثائق تاریخیہ من

بر دولتک حیات ماضیہ سنک و ثائق اولان اوراق عتیقہ رسمیہ فن تاریخ نظرندہ نقد قیمتلی اولدیغی آزاده تعریف و بیاندر. لسان فرانسویده آرشیو (archives) تسمیہ اولتان بومثلو اوراقه دول متمدندہ پک زیادہ اہمیت و یریلہرک محافظہ لریچون عالی بنالر انشا و متعدد مأمورلر تعیین ایدلدیکی کبی آرانسیلان کاغذک قولایلقله بولنسی ضمنندہ سنہلری صیرہ سیلہ و عائد اولدقلمری مصالح اعتباریلہ طاقم طاقم تصنیف و نومرو و تحتندہ مکمل فہرستلری ترتیب اولمشدر. مجارستانک ادارہ عثمانیہ بولندیغی زمانہ عائد و مجارلرجه ہنوز غیر معلوم و ثائق تحری ایتمک مأموریتیلہ مجارستان حکومتی طرفندن درسعادتہ کوندریلوب ایکی سنہ دنیرو شہر مزده تجریات ایلہ مشغول اولان دو قنور قرہ چون افندی کہ انجمنمزک اعضای مخابره سننددر، ویانہ دن کتیر تدیکی بر جلد مخصوصدہ ویانہ «آرشیو» دائرہ سنک رسملری و پلانلری و تقسیمات و ترتیبات داخلہ سی و نظاماتی اوزون اوزادی تصویر و تعریف ایدیلور. بنانک عظمتی و زینت خارجیمہ سی و انتظام داخلیمی جالب حیرتدر. داریسی باشمزه تمینسی ایراد ایتمکدن انسان کندینی آلہ میور. ارباب مراجعتہ موجب سہولت اولقی اوزرہ ایستدیکیک کاغذک در حال صورتی آلتقی ایچون دائرہ فوطوغرافی اوطہ سی بیلہ واردر.

اسلافز دوائر حکومتدہ معاملہ سی اکمال اولتان ہیچ بر کاغدی ولو غیر مهم اولسون یرتوب آتمامشدر لکن اخلاف سنہ لردنبرو مترام و سلفدن مدور اوراقک حسن محافظہ سنہ ہمت ایتمامشدر. بور حقیقتدر کہ تکمیل آجیلغی ایلہ بیانات آتیہ دن متظاہر اولور.

اوراق قدیمہ رسمیہ منری درت بیوک صنفہ آیرہ بیلیرز: اولاب عالی بہ و دیوان ہایونہ عائد اوراقدر کہ (۱) معاهدات و مقاولات، (۲) نام پادشاهی بہ

ویریلان فرمانلر و براتلر و منشورلر ، (۳) خطوط ہایون ، (۴) اردو و دونما قوماندانلریلہ و قوعبولان مخابرات ، (۵) احکام دفترلری ، (۶) مواجب دفترلری ، (۷) ولایات ایلہ جریان ایدن مخابرات ، (۸) مصالح و معاملات روز مرہیہ متعلق اوراق متنوعہ دن عبارتدر . خط ہایونلر عصر عبدالمجید خانہ یہ قدر بالذات طرف پادشاہان عظامدن یازمیش و عرض تذکرہ ٹرینک ہامشلری بیلہ قلم پادشاہیدن چیقمشدر . احکام دفترلری دیوان ہایونندن صادر اولان احکام و اوامری حاوی اولغلہ ہم دیوانک ضبط جریدہ لری و ہم دولت عایہ نک قوانین و نظامات مجاہلری حکمنہ در . مواجب دفترلری علوفہ خوار اولان یعنی طوغریدن طوغری خزینہ دولتدن وظیفہ نقدیہ آلان صنوف عسکر یہ نک معاشاتی کویستراجماللردر . مواجب وقعہ خیریہ یہ قدر مصر ، رجیح ، رشن ، لذذ [۱] اسملریلہ سنہ درت تقسیط ایلہ یعنی اوچ آیدہ برویرلمک معتاد اولوب ہر تقسیطک بروجہ مفردات مقدارینی مین طرف دفترداریدن تنظیم اولنان دفتر اولجہ اطلس کیسہ درونندہ مقام صدارتہ تقدیم اولنور و اوکون پاشاقپوسندہ (باب عالی) رجال دولت البسہ رسمیلریلہ (البسہ دیوانیہ) حاضر اولدینی حالہ «اجمال رسمی» اجرا قنورایدی . دفاتر مذکورہ دن برخیلیسی ایوم موجوددر . و بعضلرینک تجلیدینہ صورت مخصوصہ ذہ اعتنا ایدلدیکی کوریا یور . مقام صدارت مرکز ادارہ دولت اولدیغندن قاضیلردن ، اردولردن و ولایاتدن و حتی اصحاب مصالح طرفلرندن مقام صدارتہ مراجعت اولتمق عادت زمانہ حکمنہ کیرمش ایدی .

ثانیاً : دفتر خاقانی یہ عائد اوراق و دفاتر اولوب ہر قطعہ املاک و اراضینک قضاسنی ، قریہ سنی ، محلہ سنی ، حدود اربعہ سنی ، متصرفنی ، فراغ و انتقالی کویسترقیوداتی حاویدر . حقوق ملکیتک اساسنی تشکیل ایتدیکی جہتلہ قیودات مذکورہ نک اصحاب تصرف ایچون تقدر مهم اولدینی درکاردر .

[۱] بو اسملر عائد اولدقلری شہور غریبہ نک ایلمک حرفلرندن ترکیب اولنمشدر . اوچنجی علوفہ نک اوچنجی حرفی مستثنادر .